

שהפקידו ששם אחד מהם ודאי רמאי שהרי רק אחד הפקיד מאתיים – במקרה זה אומרים 'יהא מונח עד שיבא אליהו', אבל במקום שאין ודאי רמאי [דוגמה לזה הוא שנים אוחזין בטלית, שאפשר ששניהם הגביהו יחד וכל אחד סבור שהוא הגביה ראשון ולכן טוען כולה שלי אך אינו מתכוון לרמות⁽¹⁹⁾] אז הדין הוא שיחלוקו!⁽²⁰⁾

מדוע אין אומרים 'כל דאלים גבר'

בדין זה ש'יהא מונח עד שיבא אליהו', נתקשו הראשונים מדוע אין אומרים בזה 'כל דאלים גבר'.

וכתבו התוס' בבבא בתרא [לג ב ד"ה ההוא] שדין 'כל דאלים גבר' נאמר רק במקום שהחפץ עומד במקום הפקר ואינו נמצא תחת רשות אדם. אבל אם החפץ נמצא תחת רשות אדם שוב אין מוציאים את החפץ לומר בו 'כל דאלים גבר', ולכן במנה שלישי שהממון נמצא אצל השומר, שוב אין מוציאים את הממון מרשותו כדי לעשות כל דאלים גבר!⁽²¹⁾

זה הפקיד מנה [מאה זון] וזה הפקיד מאתיים, ולאחר זמן שבאו ליטול את הפקדון כל אחד מהם טען שהוא הפקיד את המאתים, והנפקד אינו זוכר מי הפקיד את המאה ומי הפקיד את המאתים – נחלקו תנאים⁽¹⁵⁾. דעת חכמים שכל אחד מהם מקבל מנה [כי סכום זה ודאי הופקד על ידי כל אחד מהם] והמנה השלישי שעליו יש ספק יהא מונח עד שיבא אליהו ויאמר של מי הוא⁽¹⁶⁾. ודעת רבי יוסי היא שכל הכסף יהיה מונח עד שיבא אליהו⁽¹⁷⁾.

ומבואר בסוגיא לקמן [ג א] שלדעת חכמים דין זה הוא רק במקום שאין החלוקה יכולה להיות אמת' כגון במנה השלישי שהוא ודאי של אחד מהם ולא יתכן שהוא שייך לשניהם⁽¹⁸⁾, אבל במקום שהחלוקה יכולה להיות אמת [דוגמא לזה שנים אוחזין בטלית, שיתכן ששניהם הגביהו יחד את הטלית, ובאמת הטלית שייכת לשניהם] – במקרה זה אין אומרים 'יהא מונח עד שיבא אליהו' אלא 'יחלוקו' – ולדעת רבי יוסי דין זה נאמר דוקא במקום שאחד מן הנידונים ודאי רמאי, כגון גבי שנים

ד"ה ונראה.

15. לקמן לו א.

16. עפ"י רש"י שם עמוד ב' ד"ה פסידא.

17. וביאור שיטת רבי יוסי, עיין לקמן בפירוש 'חברותא' לדף ג א. ומבואר בגמרא לקמן לו א שכל מחלוקת רבי יוסי וחכמים היא רק במקום שהפקידו שניהם את כספם בכריכה אחת, ע"ש.

18. דאין דרך שיקנה האחד לחבירו את החצי [תוס' ב א ד"ה ויחלוקו].

19. עפ"י פירוש התוס' ג א ד"ה התם.

20. ושיטת רש"י, שאף לרבנן במקום שיש ודאי רמאי אין אומרים שיחלוקו. וביארנו כל זאת בארוכה בדף ג א הערה מספר 8.

21. זהו הביאור הפשוט בדברי ריב"א שם. ויש שפירשו שאין כוונת ריב"א לומר שכל מקום שהחפץ נמצא תחת רשות אדם אין מוציאים אותו לומר 'כל דאלים גבר', ורק במנה שלישי אין אומרים כל דאלים גבר, משום שהחפץ נמצא ביד שומר, והשומר חייב בשמירת החפץ עבור